

Бабич Т.П.

СУЧАСНА РЕЛІГІЙНА СИТУАЦІЯ В УКРАЇНІ

В сучасній Україні релігійна ситуація позначена цілою низкою особливостей:

Значна кількість громадян вагаються між вірою і безвір'ям. Решта – невіруючі, переконані атеїсти, просто байдужі до релігії. Разом із тим, майже 85 % опитаних заявили, що вони пройшли обряд хрещення, тобто формально є християнами, а половина невіруючих і переконаних атеїстів відвідують богослужіння під час релігійних свят і матеріально підтримують церкву. Релігійність віруючих має помітно поверховий, а часто демонстративний характер.

Релігійна свідомість людей, як віруючих, так і невіруючих, характеризується помітною невизначеністю. Як правило, вони визнають існування Бога, однак не завжди вірять в існування душі, гріха. Ці поняття набувають у них не стільки релігійного, скільки морального забарвлення. Причому третина віруючих одночасно визначає переселення душ, що суперечить християнському віровченню. Опитування 2002 р. виявило лише 1,7 % українців, яких за низкою критеріїв можна віднести до категорії “справжніх віруючих”. Це переважно самотні жінки похилого віку, які жили у сільській місцевості. Приблизно такі ж результати дало тривале міжнародне дослідження сучасної релігійності у Росії.

Релігійність населення Західноукраїнського регіону в цілому є вищою за релігійність жителів інших областей України. На 1 січня 2003 р. віруючими називали себе 80 % дорослого населення цього регіону.

Центрами релігійної діяльності стали міста, тоді як у дореволюційні часи та у перші десятиліття радянської влади релігійним було передусім українське село. Ця особливість віддзеркалює загальну для всіх більш-менш розвинутих країн тенденцію до урбанізації.

Центрами поширення нетрадиційних релігій є Донецька і Київська області, Автономна Республіка Крим (до половини всіх зареєстрованих організацій) – регіони без усталеної релігійної традиції або такі, де результати політики викорінення релігії виявилися найбільш успішними.

Крім того, в Україні діють понад 200 малочисельних об'єднань віруючих близько 50 релігійних напрямків і течій.

Сьогодні теза про незаперечну роль релігії в формуванні духовності і моралі доповнюється ідеалами гуманізму, тому досягнення міжконфесійної злагоди, цивілізованих відносин між віруючими і вільно мислячими людьми – необхідна умова створення демократичної української держави.

Робота виконана під керівництвом доц. кафедри ПФіОТ Круковської В.А.